

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että valtiokonttori voisi tuottaa palveluja eräissä tapauksissa myös valtionhallinnon ulkopuolisille asiakasryhmille. Näille asiakasryhmille palveluja voitaisiin tuottaa vain, jos palvelussa ei ole kysymys julkisen vallan käytöstä. Samalla lakiin tulisi sisällyttää

säännös, jonka perusteella valtiokonttorilla olisi oikeus periä myös vakuutusmaksuluonteisia maksuja.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan heti, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Valtionhallinnon ulkopuoliset palvelut

Valtiokonttori siirtyi tulosohjaukseen vuoden 1991 alusta ja sen organisaatio muodostuu kuudesta palveluja tuottavasta tulosyksiköstä. Osa viraston tuottamista palveluista on jo nyt maksullisia. Maksullinen palvelutuotanto on lähivuosina lisääntymässä merkittävästi. Tavoitteena on saada lähes kaikki palvelut maksullisiksi viimeistään vuonna 1995.

Valtiokonttorin tulosyksiköt tuottavat tällä hetkellä palveluja pääasiassa valtion virastoille ja laitoksille. Viraston palveluista osa kuitenkin kohdistuu suoraan valtionhallinnon ulkopuolisille asiakasryhmille. Tällaisia ovat esimerkiksi valtion obliigaatioiden merkitsijät, eräiden korvausten saajat ja eräät eläkkeensaajat.

Valtion liiketoiminnan yhtiöittäminen edellyttää mahdollisuutta tuottaa eräitä henkilöstöhallinnon piiriin kuuluvia palveluja myös yksityisille yhtiöille. Yhtiöittämiskehityksen odotetaan laajenevan merkittävästi tällä vuosikymmenellä. Vuoden 1993 alusta Suomen rahapaja, Valtion tietokonekeskus, Valtion pai-

natuskeskus ja Valtion ravitsemiskeskus on tarkoitus muuttaa osakeyhtiöiksi.

Valtiokonttorin toiminnoissa olisi paikkakuntakohtaisten palvelutarpeiden tyydyttämiseksi tai valtiokonttorin oman kapasiteetin hyödyntämiseksi tarkoituksenmukaista tarjota maksullisia palveluja myös valtionhallinnon ulkopuolisille asiakasryhmille. Tällaista kysyntää näyttäisi olevan esimerkiksi työterveyspalvelujen ja eläketurvan hallinnoinnin alueilla. Myös talous- ja henkilöstöhallinnon konsultointipalveluihin kohdistuu valtionhallinnon ulkopuolista kysyntää. Sen sijaan vakuutus- ja vahingonkorvaussuoritteita ei ehdoteta tuotettavaksi valtionhallinnon ulkopuolisille. Palvelujen tuottaminen ulkopuolisille asiakasryhmille ei kuitenkaan koskisi niitä palveluja, joissa on kysymys julkisen vallan käytöstä.

1.2. Vakuutuspalveluiden maksut

Nykyisin valtiokonttori hoitaa valtion palveluksessa olevien henkilöiden tapaturmavakuutuslain (608/48) mukaiset korvaukset valtion työssä sattuneiden tapaturmien johdosta. Samoin valtiokonttori suorittaa valtion oppilaitoksissa opiskelevien opiskelutapaturmista sekä

valtion rangaistus-, huolto- ja hoitolaitoksiin otetuille henkilöille työssä sattuneista tapaturmista suoritettavat korvaukset. Tapaturman tai ammattitaudin johdosta tarvittava kuntoutus korvataan tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/91) nojalla.

Liikennevakuutuslain (279/59) nojalla valtiokonttori korvaa valtion omistaman moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä aiheutuneet henkilö- ja omaisuusvahingot. Liikennevahinkojen korvaukset määrätään liikennevakuutuslain mukaisesti vahingonkorvauslain (412/74) säännöksiä noudattaen. Lisäksi korvataan liikennevahingon johdosta tarvittava kuntoutus liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/91) nojalla.

Valtiokonttori suorittaa valtion palveluksessa olleen henkilön kuoltua ryhmähenkivakuutusta vastaavaa taloudellista tukea edunjättäjän leskelle ja alle 18-vuotiaille lapsille. Tuen myöntäminen perustuu virka- ja työehtosopimukseen sekä kansanedustajien ja eduskunnan virkamiesten osalta lakiin kansanedustajana toimineen henkilön kuoltua suoritettavasta ryhmähenkivakuutusta vastaavasta edusta (895/79), lakiin eduskunnan oikeusasiamiehen eläkkeestä ja ryhmähenkivakuutusta vastaavasta edusta (284/66) ja lakiin eduskunnan virkamiehistä (1255/87). Määrältään etu vastaa yksityisellä sektorilla voimassa olevan ryhmähenkivakuutuksen vuosittain vahvistettavia määriä.

Maksut tapaturma-, liikennevahinko- ja ryhmähenkivakuutusta vastaavan taloudellisen tuen korvaustoiminnassa tulisi määrätä vakuutusmatemaattisin perustein. Valtiokonttorille tulisi säätää laissa oikeus tämänluonteisten maksujen perimiseen, koska niiden perusteista ei voida määrätä maksuperustelain (150/92)

mukaisesti suoritteen omakustannusarvon tai liiketaloudellisten perusteiden mukaan.

Edellä olevan johdosta valtiokonttorista annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 a §, jossa säädettäisiin valtiokonttorin tuotamien suoritteiden maksullisuudesta tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä asioissa, jotka koskevat ryhmähenkivakuutusta vastaavaa taloudellista tukea. Samalla valtiovarainministeriölle ehdotetaan valtuutus määrätä myös muut valtiokonttorin vahingonkorvaus-suoritteet maksullisiksi. Suoritteiden hinnoittelussa valtiokonttori noudattaa vakuutusmatemaattisia periaatteita.

2. Esityksen hallinnolliset ja taloudelliset vaikutukset

Lainmuutoksella pyritään parantamaan valtiokonttorin kilpailukykyä ja tehostamaan sen toimintaa.

Maksullisten palvelujen tuottamisesta arvioidaan valtiokonttorin saavan tuloja valtionhallinnon ulkopuolelta noin 2 milj. markkaa vuodessa. Muutos ei vaikuta valtiokonttorin henkilökunnan määrään.

3. Asian valmistelu

Lakiehdotus on valmisteltu valtiokonttorin tekemän aloitteen pohjalta virkatyönä valtiovarainministeriössä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan heti, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään valtiokonttorista 15 päivänä helmikuuta 1991 annetun lain (305/91) 2 §:ään uusi 3 momentti sekä lakiin uusi 2 a § seuraavasti:

2 §

Valtiokonttori voi tuottaa edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja palveluja ja eläkehalintopalveluja sekä niiden hoidossa tarvittavia tukipalveluja myös valtionhallinnon ulkopuolisille asiakasryhmille siltä osin kuin palveluissa ei ole kysymys julkisen vallan käytöstä.

2 a §

Valtiokonttorin tuottamat vahingonkorvaussuoritteet tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä asioissa, jotka koskevat ryhmähenkivakuutusta vastaavaa taloudellista tukea ovat maksullisia. Valtiovarainministeriö voi määrätä

myös muita vastaavia valtiokonttorin tuottamia vahingonkorvaussuoritteita maksullisiksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen suoritteiden hinnoittelussa valtiokonttori noudattaa soveltuvin osin yksityisessä vakuutustoiminnassa sovellettavia periaatteita. Maksujen kokonaismäärän tulee kattaa edun ylläpidosta valtiolle aiheutuvat kustannukset. Perittävien maksujen vuosittaisen kokonaismäärän ei kuitenkaan tarvitse vastata kunakin yksittäisenä vuonna valtion maksettavaksi tulevia korvauksia.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 6 päivänä marraskuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Iiro Viinanen*

Laki

valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään valtiokonttorista 15 päivänä helmikuuta 1991 annetun lain (305/91) 2 §:ään uusi 3 momentti sekä lakiin uusi 2 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Valtiokonttorin tehtävänä on, ellei jonkin asian osalta ole toimivallasta toisin säädetty

1) järjestää rahoitus-, sijoitus-, velanhoito- ja lainanhoitopalveluja sekä työterveys- ja muita henkilöstöpalveluja valtion virastoille ja laitoksille;

2) hoitaa valtion keskuskirjanpitoa; sekä

3) huolehtia valtion eläke- ja vahingonkorvausasioista.

Lisäksi valtiokonttori suorittaa ne muut tehtävät, jotka on säädetty tai määrätty sen hoidettavaksi.

Ehdotus

2 §

Valtiokonttorin tehtävänä on, ellei jonkin asian osalta ole toimivallasta toisin säädetty

1) järjestää rahoitus-, sijoitus-, velanhoito- ja lainanhoitopalveluja sekä työterveys- ja muita henkilöstöpalveluja valtion virastoille ja laitoksille;

2) hoitaa valtion keskuskirjanpitoa; sekä

3) huolehtia valtion eläke- ja vahingonkorvausasioista.

Lisäksi valtiokonttori suorittaa ne muut tehtävät, jotka on säädetty tai määrätty sen hoidettavaksi.

Valtiokonttori voi tuottaa edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja palveluja ja eläkehallintopalveluja sekä niiden hoidossa tarvittavia tukipalveluja myös valtionhallinnon ulkopuolisille asiakasryhmille siltä osin kuin palveluissa ei ole kysymys julkisen vallan käytöstä.

2 a §

Valtiokonttorin tuottamat vahingonkorvaus-suoritteet tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä asioissa, jotka koskevat ryhmähenkivakuutusta vastaavaa taloudellista tukea ovat maksullisia. Valtiovarainministeriö voi määrätä myös muita vastaavia valtiokonttorin tuottamia vahingonkorvaussuoritteita maksullisiksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen suoritteiden hinnoittelussa valtiokonttori noudattaa soveltuvin osin yksityisessä vakuutustoiminnassa sovellettavia periaatteita. Maksujen kokonaismäärän tulee kattaa edun ylläpidosta valtiolle aiheutuvat kustannukset. Perittävien maksujen vuosittaisen kokonaismäärän ei kuitenkaan tarvitse vastata kunakin yksittäisenä vuonna valtion maksettavaksi tulevia korvauksia.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .